

קביעת רגע המות*

1. בראשון לאוגוסט, 1972, מינה הוועד הרפואי של בית-חולים "הדסה", ירושלים, ועדה כדי לקבוע נוהלים וקריטריונים לקביעת נקודת המות בתורמי איברים להשתלה. חברי הועדה הם: פרופ' צ' נוימן, יושב ראש, פרופ' ד' רבין, פרופ' י' שליט, פרופ' ס. לביא, פרופ' י' חוברס, ד"ר ע' אפלבאום, ד"ר מ' שילר.
  2. המלצות הועדה הוגאו בפני הוועד הרפואי בישיבתו ב-21.7.74. לאחר דיון מקיף נקבעו הנוהלים והקריטריונים הבאים לקביעת נקודת המות בתורמי איברים להשתלה:
    - (א) אישונים רחבים וקבועים, שאינם מגיבים לאור;
    - (ב) חוסר כל תגובה מרכזית לגירוי חיצוני;
    - (ג) היעדר טונוס, החזרים ותנועה עצמאית;
    - (ד) היעדר נשימה עצמאית למשך 4 דקות לפחות לאחר ניתוק החולה ממכשיר ההנשמה שהופעל קודם לכן לפחות שעה ושהצליח ליצור חימצון מלא של הדם;
    - (ה) ירידה חדה של לחץ הדם, כאשר אינו מוחזק באופן מלאכותי על-ידי תרופות;
    - (ו) היעדר מוחלט של פעילות חשמלית כל-שהיא של המוח בבדיקת ה-E.E.G. ובהיעדר כל חשד לדעלות הדם בתרופות. בדיקה זו תיעשה בתוך מסגרת מוגנת בפני הפרעות חשמליות שיכולות לשבש את התרשים האלקטרואנצפאלוגרפי.
  - הכרחי לחזור על בדיקה זו פעם נוספת במרוצת 12 השעות שלאחר הבדיקה הראשונה;
  - (ז) ביצוע הארטריוגרפיה של עורק הקרוטיד, שיוכיח היעדר מוחלט של מחזור הדם במערכת הוסקולרית של המוח.
3. נקודת המות תיקבע לפי קריטריונים אלה ע"י לפחות שלשה מחברי ועדה שייבחרו למטרה זו ע"י הוועד הרפואי לתקופה של שתי שנים. בתום תקופה זו יחזור הוועד הרפואי וימנה ועדה חדשה לתקופה זהה.
  4. עם קביעת המוות של התורם יופעלו הנוהלים שנקבעו למטרה זו לביצוע ההשתלה מהתורם לחולה".

(מז, מכתב לחבר, כרך ה"ו, הוצרת כ"ד, השל"ה, עמ' 18).

* הערת המערכת: מכתב זה הוא על דעה הרופאים ללא ייעוץ רבני-הלכתי.

מקורות נוספים: ראה, אסיא, גליון ב', עמ' 10-11; שם, גליון ג', עמ' 13-14; שם,

גליון ד', עמ' 36 ו-41.